

Az 59. sorszámú Pszichiátriai szakápoló és gyógyfoglalkoztató megnevezésű szakképesítés–ráépülés szakmai és vizsgakövetelménye

1. AZ ORSZÁGOS KÉPZÉSI JEGYZÉKBEN SZEREPLŐ ADATOK

- 1.1. A szakképesítés–ráépülés azonosító száma: 55 723 14
- 1.2. Szakképesítés–ráépülés megnevezése: Pszichiátriai szakápoló és gyógyfoglalkoztató
- 1.3. Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: –
- 1.4. Iskolarendszeren kívüli szakképzésben az óraszám: 1200 –1440

2. EGYÉB ADATOK

- 2.1. A képzés megkezdésének feltételei:
  - 2.1.1. Iskolai előképzettség: érettségi végzettség
  - 2.1.2. Bemeneti kompetenciák: –
- 2.2. Szakmai előképzettség: 55 723 01 Ápoló, 55 723 02 Csecsemő- és gyermekápoló szakképesítés (bővebben a 7. Egyebek fejezetben)
- 2.3. Előírt gyakorlat: legalább 2 év fekvőbeteg osztályon ápolói munkaterületen eltöltött idő, melyből egy munkahelyen min.1 év pszichiátriai osztályon történt
- 2.4. Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek
- 2.5. Pályaalkalmassági követelmények: nem szükségesek
- 2.6. Elméleti képzési idő aránya: 45%
- 2.7. Gyakorlati képzési idő aránya: 55%
- 2.8. Szintvizsga: –
- 2.9. Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama: –

3. PÁLYATÜKÖR

- 3.1. A szakképesítés–ráépüléssel legjellemzőbben betölthető munkakör, munkakörök, foglalkozás, foglalkozások

	A	B	C
3.1.1.	FEOR száma	FEOR megnevezése	A szakképesítés–ráépüléssel betölthető munka–kör(ök)
3.1.2.	3311	Ápoló, szakápoló	Szakápoló
3.1.3.			Ideg–elme szakápoló
3.1.4.			Pszichiátriai ápoló és gondozó
3.1.5.			Pszichiátriai szakápoló
3.1.6.			Gyermekápoló

- 3.2. A szakképesítés–ráépülés munkaterületének rövid leírása:

A pszichiátriai szakápoló és gyógyfoglalkoztató speciális ápolási feladatokat ellátó munkatárs, aki képes a mentális zavarokkal küzdő betegek szakszerű ellátására, kompetencia szintű állapotfelmérésre, betegvizsgálatra és megfigyelésre, valamint a pszichiátriai sürgősségi ellátást igénylő betegek ápolásának tervezésére és kivitelezésére.

A pszichiátriai szakápoló a megfelelő kommunikációs technikákat, probléma megoldási módszereket munkája közben a mindenkori helyzetnek megfelelően alkalmazni tudja. Aktívan részt vesz a komplex rehabilitációban annak tervezésében, amely a beteg/kliens intézeti felvételétől hazabocsátásáig tart. Alkalmazza és kivitelezi a korszerű szocioterápiás módszereket. Edukációt végez a mindenkori állapotjavulás elérése érdekében.

A szakképesítés–ráépüléssel rendelkező képes

- felismerni a deviáns viselkedésmódokat
- segíteni a pszichiátriai betegek alapvető és magasabb rendű szükségleteinek kielégítését az életkori sajátosságoknak megfelelően
- pszichiátriai szakápolást végezni az életkori sajátosságoknak megfelelően
- közreműködni a pszichológiai tesztek felvételében
- előkészíteni a beteget és közreműködni a pszichiátriai diagnosztikai és terápiás eljárásokban
- szükség esetén korlátozó intézkedéseket alkalmazni
- mentálhigiénés tevékenységet végezni
- egészséges életmódra nevelést folytatni az életkori sajátosságok figyelembevételével
- szokásokat kialakítani, készségeket, képességeket, kognitív működést fejleszteni
- megtervezni és kivitelezni a pszichiátriai beteg ápolását aktuális szükségleteinek megfelelően, a szakmai szabályokhoz, etikai és jogi normákhoz igazodva
- folyamatosan megfigyelni és értékelnéni a beteg állapotát, megfigyelési eredményeit dokumentálni és jelezni a kezelő orvosnak
- tevékenységét csapat munkában végezni, a csapat tagjaként kompetenciaszintjének megfelelően részt venni a komplex rehabilitációs folyamatban
- az elrendelt gyógyszeres terápiát végrehajtani, a gyógyszerek bevitelét ellenőrizni és dokumentálni
- felismerni a pszichiátriai gyógyszerek hatásait, mellékhatásait
- felismerni a krízis- és veszélyeztető magatartást/állapotot és megtenni a szükséges intézkedéseket
- a beteg mindenkori pszichés állapotához igazodva használni a kommunikáció elemeit, elősegítve ezzel a gyógyulás folyamatát
- pszichésen támogatni a beteget és hozzátartozóját, egészségnevelő és pszichoedukációs tevékenységet végezni
- felismerni a konfliktushelyzeteket és elkezdni azok feloldását
- részt venni a prevencióban, egészségnevelésben, önkárosító magatartásformák megelőzésében
- a foglalkoztatás–terápia tárgykörébe tartozó technikákat megtanítani és gyakoroltatni, ezáltal szokásokat kialakítani, készségeket, képességeket, kognitív működést fejleszteni.

3.3. Kapcsolódó szakképesítések

	A	B	C
3.3.1.	A kapcsolódó szakképesítés, részsakképesítés, szakképesítés–ráépülés		
	azonosító száma	megnevezése	a kapcsolódás módja
3.3.2.	55 720 01	Egészségügyi gyakorlatvezető	szakképesítés–ráépülés

4. SZAKMAI KÖVETELMÉNYEK

	A	B
4.1.	A szakképesítés–ráépülés szakmai követelménymoduljainak az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló kormányrendelet szerinti	
4.2.	azonosító száma	megnevezése

4.3.	11215–12	Pszichiátriai szakápolás
4.4.	11216–12	Interakció a pszichiátriai ellátásban
4.5.	11217–12	Gyógyfoglalkoztatás
4.6.	11905–16	Gyermek- és ifjúságpszichiátria

5. VIZSGÁZTATÁSI KÖVETELMÉNYEK

5.1. A komplex szakmai vizsgára bocsátás feltételei:

Az iskolarendszeren kívüli szakképzésben az 5. 2. alpontban előírt valamennyi modulzáró vizsga eredményes letétele, az előírt szakmai gyakorlatok igazolt teljesítése értékelhető záródolgozat

5.2. A modulzáró vizsga vizsgatevékenysége és az eredményesség feltétele:

	A	B	C
5.2.1.	A szakképesítés-ráépülés szakmai követelménymoduljainak		
5.2.2.	azonosító száma	megnevezése	a modulzáró vizsga vizsgatevékenysége
5.2.3.	11215–12	Pszichiátriai szakápolás	írásbeli és gyakorlati
5.2.4.	11216–12	Interakció a pszichiátriai ellátásban	gyakorlati
5.2.5.	11217–12	Gyógyfoglalkoztatás	gyakorlati és szóbeli
5.2.6.	11905–16	Gyermek- és ifjúságpszichiátria	írásbeli és szóbeli

Egy szakmai követelménymodulhoz kapcsolódó modulzáró vizsga akkor eredményes, ha a modulhoz előírt feladat végrehajtása legalább elégségesre (2) értékelhető.

5.3. A komplex szakmai vizsga vizsgatevékenységei és vizsgafeladatai:

5.3.1. Gyakorlati vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Pszichiátriai szakellátáshoz, gyógyfoglalkoztatáshoz kapcsolódó szakápolási feladatok

A vizsgafeladat ismertetése: Feladatleírásban rögzített munkahelyzet és adatok alapján szituációs feladatok megoldása, szakápolás tervezése és elvégzése, rehabilitációs terv készítése, szocioterápiás módszerek alkalmazása, a tevékenységen belül egyéni feladatismertetés

A vizsgafeladat időtartama: 60 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 50%

5.3.2. Központi írásbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Elméleti ismeretek reprodukálása

A vizsgafeladat ismertetése: Központilag összeállított feladatsor, amely a 4. Szakmai követelmények fejezetben szereplő szakmai követelménymodulok témaköreinek mindegyikét tartalmazzák

A vizsgafeladat időtartama: 120 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 25%

5.3.3. Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Elméleti ismeretek szóbeli felidézése

A vizsgafeladat ismertetése: A szóbeli vizsgatevékenység központilag összeállított vizsgakérdései a 4. Szakmai követelmények fejezetben szereplő szakmai követelménymodulok témaköreinek mindegyikét tartalmazzák

A vizsgafeladat időtartama: 45 perc (felkészülési idő 30 perc, válaszadási idő 15 perc)

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 25%

5.4. A vizsgatevékenységek szervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra, a vizsgatevékenységek vizsgatételeire, értékelési útmutatóira és egyéb dokumentumaira, a vizsgán használható segédeszközökre vonatkozó részletes szabályok:

A szakképesítés-ráépüléssel kapcsolatos előírások az állami szakképzési és felnőttképzési szerv <http://nive.hu/> című weblapján érhetők el a Vizsgák menüpont alatt.

5.5. A szakmai vizsga értékelésének a szakmai vizsgaszabályzattól eltérő szempontjai:

6. ESZKÖZ- ÉS FELSZERELÉSI JEGYZÉK

	A
6.1.	A képzési és vizsgáztatási feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök minimumát meghatározó eszköz- és felszerelési jegyzék
6.2.	Aktív zeneterápia eszközei: cintányér 5 db méret szerint, szilafon, furulya, dob 2 db kicsi és közepes, csörgő, triangulum, fakanalak
6.3.	Betegazonosításhoz szükséges eszközök
6.4.	Betegkorlátozás eszközei: mágneszárral ellátott rögzítő szett
6.5.	Dokumentáció és archiválás eszközei
6.6.	ECT készülék
6.7.	Első ellátás, elsősegélynyújtás eszközei
6.8.	Feszerelt gyógyszerelő kocsik
6.9.	Flipchart, tollakkal, papírokkal
6.10.	Intenzív ellátás eszközei
6.11.	Internet hozzáférés
6.12.	Kötelező tankönyvekből tanári példány
6.13.	Kreatív technikákhoz, kézműves tevékenységhez szükséges eszközök és anyagok: kéziszerszámok, fa-, papír-, textil-, bőr-
6.14.	Laptop
6.15.	Monitorozás eszközei
6.16.	Passzív zeneterápia eszközei CD lejátszó eszköz, zenei CD -k,
6.17.	Projektor
6.18.	Pszichológiai teszt battéria
6.19.	Reanimációs készletkocsi eszközei
6.20.	Sport- és játékszerek: hullahopp karika, Thera-band, gymnastic-ball, expander, petaque, csörgőlabda, Rajzoldj meg! Vidám társasjáték az egészségért, szabadtéri sakk és lengőteke, egyéb készségfejlesztő társasjátékok, kártya
6.21.	Vetítő vászon
6.22.	Videokamera esettanulmány rögzítéséhez
6.23.	Hulladéktárolás, szelektív hulladékgyűjtés eszközei

7. EGYEBEK

7.1. Szakmai előképzettség: a 2.2. alpontban feltüntetett szakmai előképzettségen túl, szakmai előképzettségnek

27/2016. (IX. 16.) EMMI rendelet az emberi erőforrások minisztere ágazatába tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről

Hatályos: 2016.09.16-től

kell tekinteni az ápolás és betegellátás alap és mesterképzési szakokon szerzett ápolói szakképesítéseket.

7.2. A szakmai vizsgabizottságban való részvételre kijelölt szakmai szervezet:
Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara